

Õiguskantsleri Kantselei

Teie 10.04.2017 nr

Meie 15.05.2017 nr 14-5/170471/1702067

Liiga vali muusika Pärnu linnas

Austatud avaldaja

Kirjeldasite oma pöördumises, kuidas 2016 suvel häiris Pärnu elanikke [] levinud liiga vali muusika ning palusite kontrollida linnavalitsuse tegevust. Eesmärgiks on ära hoida samade probleemide kordumine 2017 suvel. On näha, et olete olnud aktiivne ning suhelnud probleemi lahendamiseks erinevate asutustega. Saadetud mahukad materjalid annavad hea ülevaate probleemide ulatusest.

Pärnu Linnavalitsus on samuti 2016 suvel esinenud probleemidest teadlik. Kuna õiguskantsleri uurimine ja selle tulemus ei saa toimunud ega linnavalitsuse vastavate otsuste kehtivust enam mõjutada, otsustasime jätta omapoolse põhjaliku uurimise läbi viimata. Üksnes rikkumise või selle puudumise tuvastamine ei aita õiguste kaitsele kaasa. Suhtlesime linnavalitsusega, et uurida 2016 probleeme. Selgus, et linnavalitsus on sisuliselt vastanud Teie pöördumistele nii kirjalikult kui ka suuliselt. Kohtusse Te linnavalitsuse tegevuse tõttu ei pöördunud.¹

Küll peame põhjendatuks muret probleemide võimalikust kordumisest selle aasta suveperioodil. Linnavalitsuses selgitati, et avaliku ürituse lubade andmisel 2017. aastal püütakse leida elanikke, linna külastavaid turiste ning ettevõtete ja ürituste korraldajate vastanduvaid huvisid maksimaalselt tasakaalustavad lahendused.

Toitlustusettevõttele või muule isikule avaliku ürituse luba andes reguleerib linnavalitsus [Põhiseaduse](#) § 31 ettevõtlusvabadusest tulenevat majandustegevust. Seda tehes piiratakse aga samaaegselt elanike kodu- ja omandipuutumatus ning normaalse perekonna- ja eraelu elamist (Põhiseaduse §-d 26, 32 ja 33). Need võivad mõnikord ettevõtlusvabaduse üles kaaluda, kuna inimese tervis ja heaolu on olulisemad väärtused võrreldes ärist saadava kasumi ja selle suurusega.

Ettevõtja tegevusele on esitatud mitmeid piiranguid, milleks on mh keeld tekitada teist isikut oluliselt häirivat müra ([korrakaitseaduse](#) § 56 lg-d 1 ja 2, KorS), ja kohustus tagada, et kauba või teenuse müük ei kahjusta tegevuskoha vahetus läheduses elavate või pidevalt viibivate inimeste huve ([kaubandustegevuse seaduse](#) § 4 lg 1 p 12). [Asjaõigusseaduse](#) (AÕS) § 143 lg 1 järgi on omaniku kinnisasjale leviv müra sätestatud kahjuliku mõjutusena. Nii ei saa linnavalitsus anda luba, mis võimaldab ettevõttel tekitada teisi isikuid oluliselt häirivat müra, mis ületab mõistliku talumiskohustuse. Pärnus otsustatakse [avaliku ürituse loa andmine](#) komisjonis, kuhu kuuluvad Lääne Prefektuuri Pärnu politseijaoskonna, Pärnumaa Päästeteenistuse, SA Pärnu Haigla erakorralise meditsiiniabi teenistuse ja linnavalitsuse esindajad. Kuna loa andmine on

¹ Õiguskantsleri seaduse § 25 lg 3 p 4: õiguskantsler võib jätta avalduse läbi vaatamata, kui isikul on võimalus esitada vaie või kasutada muid õiguskaitsevahendeid või kui isik jättis sellise võimaluse kasutamata.

haldusmenetlus, siis tuleb kolmandate isikutena kaasata ka need, kelle õigusi või kohustusi võib üritus puudutada ([haldusmenetluse seaduse](#) § 11 lg 1 p 3).

Mitmetes Teie esitatud dokumentides on viidatud muusika valjuse ehk mürataseme mõõtmisele ja hinnatud, kas muusika ületas [müra normtaseme](#) või mitte. See ei ole siiski ainus ja peamine lähtekoht. Müra häirivuse tuvastamisel võib küll lähtuda mõõtmistulemustest (kas müratase ületab eluruumis lubatud müra piirnorme), kuid kodu- ja öörahu võib häirida ka selline müra, mis ei ületa normtaset.²

Liiga valju muusika esitamise ja linnaelanikke häirivaks isikuks ei ole siiski linnavalitsus, vaid see tootlustusettevõtte või muu meelelahutusürituse korraldaja, kelle tegevusest või tegevusetusest on häirimine tingitud. Tema ongi avaliku korra eest vastutavaks isikuks KorS § 15 järgi, kes peab oma tegevuse korraldama selliselt, et välditaks teiste isikute häirimist. Ettevõtja huvi tegeleda ettevõtlusega talle sobival moel ei saa olla kaalukam teiste isikute huvist elada inimväärses ja tervislikus keskkonnas (õigus tervise kaitsele ja kodu puutumatusel).³ Ettevõtlus ei saa toimuda kellegi teise heaolu arvelt. Kui liiga vali muusika ehk häiriva müra mõju ulatub väljapoole tegevuskohta (tänavatele, läheduses elavate inimeste eluruumidesse, hotellitubadesse), siis ei ole ettevõtte tegevus majandustegevuse nõuetega kooskõlas. Häirimise lõpetamine on selle ettevõtte või avaliku ürituse korraldaja kohustus. Kui ta seda ei tee, saab sekkuda kas linnavalitsus või politsei. Samuti on võimalik pöörduda rikkuja tegevuse tõttu otse maakohtusse ja kaitsta oma õiguseid seal. Võimalik on esitada nõue omandiõiguse rikkumise kõrvaldamiseks ja tulevikus hoidumiseks. AÕS § 89 kohaselt on omanikul õigus nõuda omandiõiguse igasuguse rikkumise kõrvaldamist, ning kui on alust eeldada rikkumise kordumist, võib nõuda rikkumisest hoidumist. Nii müra piirtaset ületavat kui sellest madalamat müra, mis tegelikult kahjustab oluliselt kinnisasja kasutamist, ei pea taluma. Nõude rahuldamine on välistatud, kui omanik on kohustatud rikkumist taluma. Kinnisasja omanikul ei ole õigust keelata müra ja muude seesuguste teiselt kinnisasjalt tulevate mõjutuste levimist oma kinnisasjale siis, kui see ei kahjusta oluliselt tema kinnisasja kasutamist. Kohus saab konkreetsel juhul tuvastada, millises ulatuses müra tekitamist saab lugeda selliseks, mida ei pea taluma.⁴

Lõpetuseks täname õiguskantsleri poole pöördumise ja küsimuste tõstatamise eest. Kuigi me ei pidanud põhjendatuks uurida eelmise aasta probleeme, peame oluliseks Teie pöördumise peamist eesmärki ära hoida samade probleemide kordumist 2017. aastal. Seetõttu saadame vastuse teadmiseks ka Pärnu Linnavalitsusele.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Heili Sepp

õiguskantsleri asetäitja-nõunik, õiguskorra kaitse osakonna juhataja
õiguskantsleri volitusel

Teadmiseks: (isikuandmed eemaldatud) Pärnu Linnavalitsus, linnavalitsus@lv.parnu.ee

Helen Kranich 693 8446; Helen.Kranich@oiguskantsler.ee

² Tallinna Ringkonnakohtu 10.01.2017 otsus [3-15-2853](#), p 20.

³ Tallinna Halduskohtu 28.04.2016 otsus [3-15-2853](#), p 33.

⁴ RKTko 17.10.2012, [3-2-1-104-12](#), p-d 10 ja 11.